

TRASHËGIMIA KULTURORE NË

FO KU S.

TRASHËGIMIA KULTURORE NË SHqipëri

TRASHËGIMIA
KULTURORE NË **FO
KU
S.**

BOTIMI I TEKSTEVE BURIMORE
MBI PRAKTIKAT E RUAJTJES DHE
MENAXHIMIT TË TRASHËGIMISË
KULTURORE NË GJUHËN SHQIPE

Titulli: “Trashëgimia Kulturore në Fokus: Botimi i teksteve burimore mbi praktikat e ruajtjes dhe menaxhimit të trashëgimisë kulturore në gjuhën shqipe”

Botimi është mundësuar nga “Trashëgimia Kulturore pa Kufij Shqipëri” (Cultural Heritage without Borders Albania (CHwB Albania) me mbështetjen financiare të Suedisë nëpërmjet Agjencisë Ndërkombëtare për Zhvillim.

Përkthimet nga origjinali: Të ndryshëm referuar në çdo dokument përkatësisht

Redaktoi: Boiken Abazi

Parathënie për botimin nga: Elena Mamani, Lorenc Bejko dhe Boiken Abazi

Koordinoi procesin e përkthimeve dhe publikimit:

Elena Mamani, Regina Vathi, Pezana Rexha

Foto: © Bjori Thana, Regina Vathi

Dizajni: Ina (Hina) Shkëmbi, Joniz Osmanagaj

© CHwB Albania © ICOMOS Albania

Viti i botimit: 2023

196 f.: me foto ; 21 x 21 cm

ISBN: 9789928801081

1.Pasuria kulturore 2.Ruajtja dhe restaurimi 3.Menaxhimi 4.Shqipëri

904 :72 .03(496.5)

Shtëpia Botuese: “Graphic Line-01”

This work is distributed under the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licence, which enables re-users to copy and distribute the material in any medium or format in non-adapted form only, for non-commercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator.

Ky botim publikohet bazuar në licencën nga “Creative Commons BY-NC-ND 4.0”, e cila u mundëson ripërdoruesve të kopjojnë dhe shpërndajnë materialin në çdo mënyrë komunikimi ose format, por vetëm duke mos kryer përshtatje të formës, duke mos e përdorur për qëllime tregtare, si dhe për aq kohë sa i jepet krijuesit atributi përkatës.

REZOLUTË E SIMPOZIUMIT MBI PËRFSHIRJEN E ARKITEKTURËS BASHKËKOHORE BRENDË ZONAVE TË ASAMBLEVE TË NDËRTESAVE HISTORIKE

Asambleja e 3-të e Përgjithshme e ICOMOS-it (1972).
Shkruar më 11 janar 2012.

ICOMOS

Përkthyer nga: Joli Mitrojorgji.
Redaktuar nga: Boiken Abazi.

Versioni origjinal ©ICOMOS. Ky përkthim nuk është përkthim zyrtar ICOMOS-it. Ky përkthim në gjuhën shqipe botohet me lejen e ICOMOS-it, por nën përgjegjësinë e vetme të përkthyesit/botuesit.

Simpoziumi ndërkombëtar mbi përfshirjen e arkitekturës bashkëkohore brenda zonave të ansambleve (grupeve) të ndërtesave historike, i mbajtur në Budapest më 27 dhe 28 qershor 1972, gjatë kohës së zhvillimit të Asamblesë së III-të të Përgjithshme të Këshillit Ndërkombëtar për Monumentet dhe Sitet.

I shpreh falenderimet dhe urimet më të përzemërta Komitetit Kombëtar Hungarez të ICOMOS-it dhe Qeverisë Hungareze për pritjen që na bënë me shumë ngotësi dhe efektivitet, dhe

Pasi në seancat e zhvilluara dëgjuan mbi përmbajtjen e artikujve të prezantuar rreth çështjeve mbi doktrinën dhe mbi disa arritje domethënëse, si dhe diskutimet që u mbajtën në vijim,

Duke njohur faktin se në fazën aktuale të zhvillimit të qytetërimit çështjet teknologjike dhe ekonomike devijojnë në mënyrë të papërshtatshme vëmendjen nga vlerat njerëzore dhe ato sociale, dhe rritja tejte e shpejtë e qyteteve e shndërron në një urgjencë nevojën për ndërmarrjen e masave sistematike për mjedisin e jetës së përditshme dhe për ruajtjen e monumenteve dhe ansambleve (grupeve) të ndërtesave historike, si një qasje jetike që mund të realizohet vetëm në rast se këto të fundit arrijnë të luajnë një rol aktiv në jetën bashkëkohore,

Duke i konsideruar ansamblet e ndërtesave me interes historik si pjesë përbërëse thelbësore të mjedisit njerëzor,

Duke e konsideruar arkitekturën domosdoshmërisht si shprehje e kohës së saj dhe në zhvillim të vazhdueshëm, dhe që e shkuara, e tashmja dhe e ardhmja e saj duhen marrë parasysh si një e tërë, harmonia e së cilës duhet ruajtur në vazhdimësi, dhe se çdo monument apo kompleks ndërtimor historik bart një vlerë të qenësishme të pavarur nga funksioni dhe domethënia e tij fillestare, që mundëson përshtatjen me ndryshimet në kontekstin kulturor, social, ekonomik dhe politik, por duke ruajtur plotësisht strukturën dhe karakterin e vet.

Miraton konkluzionet në vijim:

- Përfshirja e arkitekturës bashkëkohore brenda zonave të ansambleve (grupeve) të ndërtesave historike është e realizueshme për aq kohë sa skemat e planifikimit të qyteteve ku bëjnë pjesë këto ndërtesa, përfshijnë pranimin e strukturave ekzistuese si një kuadër për zhvillimin e mëtejshëm.

- Kjo arkitekturë bashkëkohore, e cila përdor qëllimisht teknika dhe materiale të ditëve të sotme, do të përshtatet në një kontekst të vjetër pa ia cenuar cilësitë strukturore dhe estetike vetëm për aq kohë sa realizohet nëpërmjet përdorimit të përshtatshëm të masës, shkallës, ritmit dhe pamjes.
- Autenticiteti i monumenteve dhe ansambleve të ndërtesave historike duhet të merret si kriter bazë dhe duhet evituar çdo imitim që mund të cenojë vlerat e tyre artistike dhe historike.
- Rijetëzimi i monumenteve dhe ansambleve të ndërtesave nëpërmjet gjetjes së përdorimeve të reja për to është i legjitimuar dhe i rekomanduar me kushtin që këto përdorime të mos ndikojnë në brendinë apo pamjen e jashtme, ose strukturën apo karakterin e tyre tërësor.

Dhe rekomandon që të mbahen takime për diskutime të rregullta mbi përfshirjen e harmonizuar të arkitekturës bashkëkohore brenda zonave të ansambleve (grupeve) të ndërtesave historike, duke ekzaminuar kodet e procedurave dhe arritjet përkatëse nën dritën e konkluzioneve të mësipërme.
Budapest, 30 qershor 1972.